

RAADSVOORSTEL

Rv. nr.: RV 19.0097

B en W-besluit d.d.: 16-07-2019

B en W-besluit nr.: 19.0380

Naam programma:

7 Jeugd en Onderwijs

8C Sport

9 Maatschappelijke Ondersteuning

Onderwerp:

Beleidskader Sport en Gezondheid 2019 - 2023 "Samen maken we de stad gezond en actief"

Aanleiding:

De beleidskaders '*Verleiden tot bewegen*' en '*Ruimte maken voor gezondheid*' zijn per 2019 geëindigd. Dit beleidskader Sport en Gezondheid 2019 – 2023 "Samen maken we de stad gezond en actief" is de opvolger van de voorgaande beleidskaders. Tot en met 21 mei 2019 konden Leidenaars en andere belanghebbenden hun reactie geven op dit beleidskader. Deze reacties zijn meegenomen bij het opstellen van het beleidskader.

We kiezen voor een integraal sport- en gezondheidskader omdat sporten, bewegen, spelen en gezondheid in elkaars verlengde liggen en elkaar beïnvloeden. Samen met alle sportaanbieders en eigentijdse sportvoorzieningen willen we ervoor zorgen dat nog meer mensen gaan sporten en bewegen. Sport en bewegen zijn onontbeerlijk voor gezonde en actieve Leidenaars, omdat zij via sport en beweging actief mee kunnen doen in de maatschappij. We zetten in op een stad waar kinderen gezond kunnen opgroeien, jongeren gezond kunnen leven en ouderen lang vitaal kunnen blijven, ieder binnen de eigen mogelijkheden. Dat is de reden dat we in dit beleidskader veel aandacht besteden aan zowel sport als gezondheid en hoe de twee beleidsterreinen elkaar kunnen versterken.

Doel:

De ambitie in dit beleidskader is een gezond en actief Leiden: een samenleving waarin voor iedere inwoner een plek is, waar Leidenaars naar elkaar omkijken en we uitgaan van het ontwikkelend vermogen van de Leidenaars zelf. Een stad waar Leidenaars bewegen, een gezond gewicht hebben en er een gezonde leefstijl op nahouden. Een stad waar iedereen kan sporten, bewegen en spelen.

Kader:

Dit beleidskader Sport en Gezondheid 2019 – 2023 "Samen maken we de stad gezond en actief" is de opvolger van de voorgaande beleidskaders: '*Verleiden tot bewegen*' en '*Ruimte maken voor gezondheid*', die beide per 2019 eindigen.

De gemeente is op basis van de Wet publieke gezondheid systeemverantwoordelijk voor het bevorderen, bewaken en beschermen van de gezondheid van de Leidenaars van Leiden. De

Regionale Dienst Openbare Gezondheid (RDOG, ook bekend als de GGD) Hollands Midden voert een aantal wettelijke taken binnen de publieke gezondheid voor ons uit. Dit doet zij binnen een Gemeenschappelijke Regeling voor alle gemeenten in de regio Hollands Midden.

Voor sporten, spelen en bewegen in de openbare ruimte hanteren we de uitgangspunten met het Beleidskader Spelen en Bewegen (RV17.00.81) zijn vastgesteld.

Dit beleidskader heeft verder als kaders het beleidsakkoord 'Samen maken we de stad' en het de programmabegroting 2019-2022. Verder wordt ook aangesloten bij beleid in ontwikkeling, zoals de omgevingsvisie 2040.

Overwegingen:

Vanuit sportbeleid wordt al jaren ingezet op het stimuleren dat alle Leidenars voldoende bewegen en dat in de gemeente daarvoor passende sportaccommodaties en sportgelegenheden zijn. Vanuit lokaal gezondheidsbeleid wordt ingezet op het verkleinen van sociaal economische gezondheidsverschillen en het zorgen dat de openbare ruimte en leefomgeving verleidt tot gezond gedrag. De opgave voor de komende jaren zal zijn om gezondheid en gezondheidsbevordering in een (drukker wordende) stad kracht bij te zetten. Zorgen dat iedereen die wil kan sporten, in de openbare ruimte en op sportparken en accommodaties is een tweede uitdaging in een stad waarin ruimte gezocht wordt voor 8.500 extra woningen. Deze Leidenars willen ook gebruik maken van sportvoorzieningen. Dit betekent dat er voldoende sportareaal beschikbaar moet zijn en blijven.

Als sportareaal op een bepaalde plek vervalt, dan compenseren we deze m2 op een andere plek in de stad, met sportfaciliteiten in de openbare ruimte of door het toevoegen van m2 voor groen. We kijken naast de kwantiteit ook naar de kwaliteit van het sportareaal.

Met voldoende en kwalitatief goede sportvoorzieningen brengen we meer mensen in beweging. Sport en gezondheid zijn beide nodig voor het hebben van een sterke sociale basis. Niet voor iedere Leidenaar is een gezonde en actieve leefstijl vanzelfsprekend. Naast een algemeen aanbod van sport en beweegaanbod willen we wijkgericht ondersteuning bieden aan inwoners die dit nodig hebben. Dit willen we doen met gezonde wijkaanpakken, wijkgerichte gezondheidsbevordering, buurtsportcoaches en de transformatie naar wijksportparken.

Uitvoeringsplannen

Op basis van de kaders die we in deze nota vaststellen, zal het college verschillende uitvoeringsplannen vaststellen. Om de doelen te bereiken zijn diverse projecten en activiteiten nodig, uit te voeren door de gemeente, door sportverenigingen, GGD Hollands Midden of andere partijen in de stad. In een uitvoeringsplan staat wie, wat, wanneer gaat doen en eventuele uitvoeringskosten die daarmee gemoeid zijn. Het Actieplan rookvrije kindomgeving is uitgewerkt en wordt gelijktijdig met dit beleidskader aan u voorgelegd.

Daarnaast volgen nog de volgende uitvoeringsplannen:

- preventie- en handhavingsplan alcohol;
- gebruiksplan sportaccommodaties;
- transformatie van sportparken Roomburg, Mors en Noord naar wijksportparken;
- doorontwikkeling wijkgerichte gezondheidsbevordering.

Wijziging naar aanleiding van inspraak

De inspraakperiode liep van 20 maart tot en met 30 april en is verlengd tot 21 mei 2019. De inspraakperiode is verlengd omdat wij via de LSF het signaal hadden ontvangen dat er bij diverse sportbestuurders onduidelijkheid was ontstaan over de rol van sportverenigingen in het nieuwe

beleidskader. Dit signaal hebben wij serieus genomen, zeker gezien het feit dat het college ook in het nieuwe beleid een onverminderd belangrijke rol voor sportverenigingen ziet. Er is een extra inloopavond georganiseerd om iedereen in de gelegenheid te stellen om meer informatie in te winnen of vragen te stellen over het nieuwe beleidskader. Diezelfde avond heeft er ook een gesprek plaatsgevonden tussen wethouder Damen, wethouder Dirkse en een werkgroep namens de LSF over de inhoud van de nota.

Er zijn 117 inspraakreacties ingediend. Een groot aantal zienswijzen (94) had betrekking op het haalbaarheidsonderzoek naar een wijk sportpark Roomburgerpark. Deze vallen buiten de reikwijdte van het voorliggende beleidskader 'Samen maken we de stad gezond en actief 2019-2023'. Deze zienswijzen zijn gedeeld met de projectgroep haalbaarheidsonderzoek wijk sportpark Roomburgerpark en ter kennisname aan de raadscommissie Onderwijs & Samenleving gestuurd ten behoeve van besluitvorming over het haalbaarheidsrapport. De inspraakreacties hebben betrekking op de volgende thema's:

- algemene opmerkingen
- integraal beleidskader
- rol sportverenigingen
- Roomburgpark
- topsport
- positieve gezondheid
- VN verdrag handicap

De inspraakreacties hebben geleid tot het toevoegen van de ambitie 'Leiden heeft sterke en toekomstbestendige sportverenigingen. Verder zijn er een aantal, voornamelijk aanvullingen of verduidelijkingen, toegevoegd. Voor de volledigheid voegen we de samengevatte zienswijzen en de reactie van het college daarop bij.

Wijzigingen in relatie tot de Sterke Sociale Basis

In het concept beleidskader dat het college heeft vastgesteld voor inspraak was opgenomen dat we de mogelijkheden wilden verkennen om een gezondheidsmakelaar in te zetten om het gezondheidspotentieel van de Leidenaars zo goed mogelijk te benutten en te zorgen dat deze kwetsbare inwoners gebruik kunnen maken van de laagdrempelige en stevige sociale basisinfrastructuur.

De opdracht die op dit moment wordt geformuleerd in het kader van het programma Sterke Sociale Basis leidt ertoe dat het organiseren van een dergelijke aparte functie als die van een gezondheidsmakelaar vanuit het beleidskader sport en gezondheid niet meer de meest geëigende plek is. Deze adviserende, verbindende en stimulerende rol gericht op de gezondheidsproblemen en –behoeften in de wijk past beter binnen de opdrachtformulering voor de Sterke Sociale Basis.

Financiën:

In onderstaande tabel staan de bedragen (in euro's) die nodig zijn onze ambities in de komende jaren te realiseren.

	2019	2020	2021	2022	2023
Gezondheidsbevorderende activiteiten	207.227	207.227	207.227	n.n.b.	n.n.b.
Kansrijke Start	-	PM	PM	PM	-
Sportstimulering	685.603	635.603	635.603	628.824	628.824
Plankosten transformatie	185.000	125.000	-	-	-

wijk sportparken

Verduurzamen MJOP 25.000 - - - -

Investerings ten behoeve van de nieuwe ijshal, het combibad De Vliet en het indoorsportcentrum tellen op tot €57.506.000.

Toelichting:

- De gezondheidsbevorderende activiteiten worden mede gefinancierd met subsidie uit het landelijke programma Gezond In De Stad (GIDS). Het subsidiebedrag tot en met 2021 is bekend.
- Het actieprogramma Kansrijke Start biedt gemeenten met wijken waar veel achterstanden zijn (de zogenaamde GIDS-gemeenten) gedurende drie jaar extra middelen voor het realiseren van een lokale coalitie en om ketenafspraken te maken tussen alle organisaties die een rol spelen rondom de geboorte en de eerste levensjaren van kinderen. Deze coalitie willen we mede richten op het realiseren van een gezonde start. De omvang van de middelen is op dit moment nog niet bekend.
- Binnen de gezondheidsbevorderende activiteiten is ook de bijdrage voor de gemeente Leiden aan het Health Platform opgenomen.
- Onder sportstimulering vallen alle activiteiten die we uitvoeren om Leidenaars meer te laten sporten en bewegen, zoals beschreven in §2.4. Dit bedrag bestaat uit:
 - bestaande middelen in de sportbegroting (waaronder de sportstimuleringsregeling),
 - de toevoeging van € 250.000 (per 2019) die conform het beleidsakkoord 2018-2022 *Samen maken we de stad* beschikbaar zijn gesteld.
- We starten met twee projecten om te komen tot wijk sportparken Morskwartier en Noord. Er zijn middelen voor het dekken van plankosten beschikbaar.
- Voor het inventariseren van duurzaamheidsmaatregelen voor de buitensportaccommodaties is eenmalig € 25.000 nodig. Dit leidt tot een duurzaam meerjarenonderhoudsplan (DMJOP).
- We investeren de komende jaren in een nieuwe ijshal, het combibad en een indoor sportcentrum. Deze investeringen tellen op tot een bedrag van € €57.506.001:

Totale investering Nieuwbouw sportaccommodaties	
Combibad de Vliet (RB18.0109)	€ 18.328.081
Nieuwe IJshal (RB18.0110)	€ 16.910.000
Indoorsportcentrum (uitvoeringsbesluit ligt momenteel voor aan de raad)	€ 22.268.420
	€ 57.506.501

De nota is kaderstellend en er volgt een aantal uitwerkingsplannen. Deze uitwerkingsplannen zullen we ter informatie aan u doorsturen.

Bijgevoegde informatie:

1. Concept beleidskader Sport en Gezondheid 2019- 2023 'Samen maken we de stad gezond en actief'.
2. Samengevatte zienswijzen en de reactie op de zienswijzen.
3. Adviezen van de LSF, adviesraad sociaal domein en de GGD op het beleidskader en de reactie van het college op de adviezen.
4. Actieplan rookvrije kindomgeving.

RAADSBESLUIT:

De raad van de gemeente Leiden:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders (Raadsvoorstel RV 19.0097 van 2019), mede gezien het advies van de commissie,

BESLUIT

1. Het beleidskader Sport en Gezondheid 2019 – 2023 “Samen maken we de stad gezond en actief” vast te stellen en daarmee de volgende ambities:

- a) Leidenaren hebben kennis van een gezonde en actieve leefstijl
- b) Leidenaren gaan verantwoord om met genotmiddelen
- c) Leidenaren hebben een gezond gewicht
- d) Leidenaren bewegen voldoende
- e) Leiden heeft sterke en toekomstbestendige sportverenigingen
- f) De openbare ruimte is beweegvriendelijk
- g) Leiden heeft aantrekkelijke, duurzame en multifunctionele sportvoorzieningen

2. De volgende moties als afgedaan te beschouwen:

- a) M.170062.1 m2 sportareaal blijft minstens gelijk;
- b) M170054.2 sporten en bewegen inzetten als middel;
- c) M.150147.3 tussensprint op sport.

Gedaan in de openbare raadsvergadering van,

de Griffier,

de Voorzitter,